ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/27/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ

Утас: 99900662 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Эрдэнэчимэг

Утас: 99016320 Цахим хаяг: erdenechimegg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт 2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4
3. Аудитын тайлан 10
3.1 Ерөнхий зүйл 10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 10
3.4 Материаллаг байдал 11
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 11
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 11
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 12
3.8 Аудитын гол асуудал 12
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 12
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 13
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 13
4. Аудитын илрүүлэлт 13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
НА	Нягтлах ажил
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал

1. Аудитын гэрчилгээ

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Цахим хуудас: www.audit.mn

2022.02.21 № 01/102

танай ________ -ны № ________ -т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН БҮРЭНТОГТОХ
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
П.ГАНБОЛД ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, заавры дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд үг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**43,566,355.77**	**51,165,917.77**
33	**АВЛАГА**	**4,009,144.00**	**5,508,295.00**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	1,080,251.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	4,009,144.00	4,428,044.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**39,557,211.77**	**45,657,622.77**
354	**Хангамжийн материал**	**38,201,211.77**	**44,420,622.77**
35410	Бичиг хэргийн материал	1,156,960.00	2,107,030.00
35420	Аж ахуйн материал	12,406,351.77	10,527,701.77
35470	Бусад хангамжийн материал	24,637,900.00	31,785,891.00
35600	Мал амьтад	1,356,000.00	1,237,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,130,593,165.69**	**1,125,631,435.34**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,130,593,165.69**	**1,125,631,435.34**
392	**Биет хөрөнгө**	**1,077,655,594.94**	**1,072,396,264.59**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,160,060,416.00	1,208,410,806.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-299,647,524.33	-374,964,077.05
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	193,823,509.00	128,595,519.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-125,995,531.12	-57,010,541.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	225,958,026.60	105,711,718.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-183,737,132.29	-38,328,815.28
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	19,091,246.00	22,665,750.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-11,022,195.58	-7,712,592.66
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	205,850,602.00	205,850,602.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-106,725,821.34	-120,822,104.82
393	**Биет бус хөрөнгө**	**52,937,570.75**	**53,235,170.75**
39301	Програм хангамж	4,758,000.00	2,077,600.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,278,000.00	-300,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	51,457,570.75	51,457,570.75
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,174,159,521.46**	**1,176,797,353.11**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**66,923,122.00**	**49,402,339.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**66,923,122.00**	**49,402,339.00**
413	**Өглөг**	**66,923,122.00**	**49,402,339.00**
4136	**Бусад өглөг**	**66,923,122.00**	**49,402,339.00**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	66,923,122.00	49,402,339.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,107,236,399.46**	**1,127,395,014.11**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,107,236,399.46**	**1,127,395,014.11**
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	655,309,726.51	655,309,726.51
51101	Өмч: - төрийн	655,309,726.51	655,309,726.51
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**-81,665,646.00**	**-61,507,031.35**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-81,665,646.00	-81,665,646.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	20,158,614.65
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	533,592,318.95	533,592,318.95
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,174,159,521.46**	**1,176,797,353.11**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**522,743,417.00**	**578,761,711.40**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**48,572,224.00**	**87,536,631.40**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**48,572,224.00**	**87,536,631.40**

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,581,904.00	2,100,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,581,904.00	2,100,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**474,171,193.00**	**491,225,080.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**31,827,941.00**	**19,607,980.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	638,000.00	00.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,320,000.00	7,600,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,784,897.00	3,234,480.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,085,044.00	8,773,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**442,343,252.00**	**471,617,100.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	442,343,252.00	471,617,100.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**580,218,909.86**	**558,603,096.75**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**578,899,348.86**	**554,365,646.75**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**536,637,048.86**	**541,369,478.75**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**268,965,256.00**	**273,825,032.00**
210101	Үндсэн цалин	268,105,256.00	273,825,032.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	860,000.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**36,302,700.00**	**34,948,549.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,578,100.00	23,758,475.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,681,100.00	2,695,958.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,144,900.00	2,309,707.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	536,300.00	562,328.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,362,300.00	5,622,081.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**49,800,000.00**	**47,185,617.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,900,000.00	2,185,617.00
210302	Түлш, халаалт	47,900,000.00	45,000,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**28,490,100.00**	**31,023,240.00**
210401	Бичиг хэрэг	3,298,100.00	3,594,930.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,595,000.00	20,062,110.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,333,000.00	3,360,000.00
210404	Ном, хэвлэл	64,000.00	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,200,000.00	4,006,200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**00.00**	**17,563,000.00**
210604	Урсгал засвар	00.00	17,563,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,500,000.00**	**1,500,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,000.00	1,500,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**28,765,667.00**	**22,477,370.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,685,227.00	21,035,370.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	130,000.00	156,636.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	115,000.00	178,464.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	66,000.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	800,000.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	669,440.00	606,900.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**122,813,325.86**	**112,846,670.75**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,511,800.00	2,006,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	113,301,525.86	110,840,670.75
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**42,262,300.00**	**12,996,168.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**42,262,300.00**	**3,500,000.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	1,500,000.00

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	42,262,300.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	2,000,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**00.00**	**9,496,168.00**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	9,496,168.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**1,319,561.00**	**4,237,450.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**1,319,561.00**	**4,237,450.00**
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-57,475,492.86**	**20,158,614.65**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**10,740,524.15**	**00.00**
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	10,740,524.15	00.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	**-10,740,524.15**	**00.00**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-68,216,017.01**	**20,158,614.65**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**655,309,726.51**	**-17,906,528.99**	**1,175,452,416.47**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	4,456,900.00	4,456,900.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**655,309,726.51**	**-13,449,628.99**	**1,179,909,316.47**
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-68,216,017.01	-68,216,017.01
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**655,309,726.51**	**-81,665,646.00**	**1,107,236,399.46**
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**655,309,726.51**	**-81,665,646.00**	**1,107,236,399.46**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**655,309,726.51**	**-81,665,646.00**	**1,107,236,399.46**
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	20,158,614.65	20,158,614.65
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**655,309,726.51**	**-61,507,031.35**	**1,127,395,014.11**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**475,753,097.00**	**497,334,224.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,581,904.00**	**2,100,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**1,581,904.00**	**2,100,000.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**1,581,904.00**	**2,100,000.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,581,904.00	2,100,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**474,171,193.00**	**495,234,224.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**31,827,941.00**	**23,617,124.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	638,000.00	00.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,320,000.00	7,600,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,784,897.00	4,721,980.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,085,044.00	11,295,144.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**442,343,252.00**	**471,617,100.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	442,343,252.00	471,617,100.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**468,886,297.00**	**474,694,224.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**468,886,297.00**	**474,694,224.00**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**422,614,853.00**	**457,270,012.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**268,965,256.00**	**273,825,032.00**
210101	Үндсэн цалин	268,105,256.00	224,254,852.00
210102	Нэмэгдэл	00.00	47,600,380.00
210104	Урамшуулал	00.00	1,969,800.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	860,000.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**36,302,700.00**	**36,028,800.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,578,100.00	25,353,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,681,100.00	2,668,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,144,900.00	2,135,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	536,300.00	533,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,362,300.00	5,337,600.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**49,800,000.00**	**64,706,400.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,900,000.00	2,185,617.00
210302	Түлш, халаалт	47,900,000.00	62,520,783.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**25,792,150.00**	**28,265,600.00**
210401	Бичиг хэрэг	3,810,400.00	4,174,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,384,750.00	13,149,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,333,000.00	3,450,000.00
210404	Ном, хэвлэл	64,000.00	151,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,200,000.00	7,341,300.00
2105	**Нормативт зардал**	**00.00**	**200,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	200,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,000,000.00**	**11,800,000.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	3,410,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	8,390,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,500,000.00**	**1,500,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,000.00	1,500,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**29,657,247.00**	**39,444,180.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,576,807.00	38,002,180.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	130,000.00	156,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	115,000.00	178,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	66,000.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	800,000.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	669,440.00	606,900.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**9,597,500.00**	**1,500,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,597,500.00	1,500,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**46,271,444.00**	**17,424,212.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**42,262,300.00**	**3,500,000.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	42,262,300.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	3,500,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**4,009,144.00**	**13,924,212.00**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,009,144.00	13,924,212.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**6,866,800.00**	**22,640,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**6,866,800.00**	**22,640,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**6,866,800.00**	**22,640,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**6,866,800.00**	**22,640,000.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,866,800.00	22,640,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-6,866,800.00**	**-22,640,000.00**

7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	-	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	473,117,100.0	464,220,932.0	8,896,168.0	98.1
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	473,117,100.0	464,220,932.0	8,896,168.0	98.1
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	471,617,100.0	462,720,932.0	8,896,168.0	98.1
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	273,849,800.0	273,825,032.0	24,768.0	100.0
210101	Үндсэн цалин	222,840,000.0	224,254,852.0	-1,414,852.0	100.6
210102	Нэмэгдэл	49,040,000.0	47,600,380.0	1,439,620.0	97.1
210104	Урамшуулал	1,969,800.0	1,969,800.0	00.0	100.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	36,028,800.0	36,028,800.0	00.0	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,353,600.0	25,353,600.0	00.0	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,668,800.0	2,668,800.0	00.0	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,135,000.0	2,135,000.0	00.0	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	533,800.0	533,800.0	00.0	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,337,600.0	5,337,600.0	00.0	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	64,706,400.0	64,706,400.0	00.0	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,000,000.0	2,185,617.0	-185,617.0	109.3
210302	Түлш, халаалт	62,706,400.0	62,520,783.0	185,617.0	99.7
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	19,480,600.0	19,480,600.0	00.0	100.0
210401	Бичиг хэрэг	3,369,000.0	3,369,000.0	00.0	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	9,934,300.0	9,934,300.0	00.0	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,450,000.0	3,450,000.0	00.0	100.0
210404	Ном, хэвлэл	151,000.0	151,000.0	00.0	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,576,300.0	2,576,300.0	00.0	100.0
2105	**Нормативт зардал**	200,000.0	200,000.0	00.0	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	200,000.0	200,000.0	00.0	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	34,440,000.0	34,440,000.0	00.0	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	19,250,000.0	19,250,000.0	00.0	100.0
210602	Тавилга	6,800,000.0	6,800,000.0	00.0	100.0
210604	Урсгал засвар	8,390,000.0	8,390,000.0	00.0	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	35,741,500.0	31,040,100.0	4,701,400.0	86.8

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,265,500.0	29,598,100.0	4,667,400.0	86.4
210803	Даатгалын үйлчилгээ	156,600.0	156,600.0	00.0	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	178,500.0	178,500.0	00.0	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	34,000.0	00.0	34,000.0	00.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	500,000.0	500,000.0	00.0	100.0
210807	Газрын төлбөр	606,900.0	606,900.0	00.0	100.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	5,670,000.0	1,500,000.0	4,170,000.0	26.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,670,000.0	1,500,000.0	4,170,000.0	26.5
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	00.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	473,117,100.0	464,220,932.0	8,896,168.0	98.1
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	471,617,100.0	462,120,932.0	9,496,168.0	98.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	471,617,100.0	462,120,932.0	9,496,168.0	98.0
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	1,500,000.0	2,100,000.0	-600,000.0	140.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,500,000.0	2,100,000.0	-600,000.0	140.0
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	28.00	28.00	00.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	09.00	09.00	00.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	15.00	15.00	00.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	04.00	04.00	00.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**23,617,124.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**23,617,124.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**17,189,080.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	8,785,000.00
210401	Бичиг хэрэг	805,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,215,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,765,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	8,404,080.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,404,080.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2,000,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	2,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	4,428,044.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,428,044.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	23,617,124.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	23,617,124.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,721,980.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	11,295,144.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Г.Эрдэнэчимэг, гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 3/20 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газар нь стратегийн төлөвлөгөө, бодлогын удирдамжийн хэрэгжилт, хөтөлбөр, төслийн биелэлт зэргийг сумын Засаг даргын дэргэдэх тасаг, алба, албан байгууллага, аж ахуйн нэгжид хэрхэн хэрэгжиж байгааг хянах, шалгах, зохицуулах, чиглэл өгөх, мэдээлэл авах зэрэг эрхтэйгээс гадна дээрх байгууллагаар дамжуулан мэдээллийг цуглуулж хяналт шинжилгээ хийх дүгнэлт гаргах үүрэгтэй ажилладаг орон нутгийн төсвийн байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Нийгмийн даатгалын тухай хуульд заасан шимтгэлийн хувь хэмжээнд өөрчлөлт орж, Монгол Улсын засгийн газрын “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 2021 оны 43-р тогтоол, "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавры шинэчлэх тухай” Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаал батлагдаж гарсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 578.7 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 11.6 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 9.3 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 2.6 сая төгрөгөөр өссөн байна. Тайлант онд мөнгөн хөрөнгө данс үлдэгдэлгүй байна.

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	4.0	5.5	1.5
Бараа материал	39.6	45.7	6.1
Биет хөрөнгө	1,077.7	1,072.4	-5.3
Биет бус хөрөнгө	52.9	53.2	0.3
Нийт хөрөнгө	**1,174.2**	**1,176.8**	**2.6**
Дансны өглөг	66.9	49.4	-17.5
Засгийн газрын хувь оролцоо	1107.2	1127.4	20.2
Хуримтлагдсан үр дүн	-81.7	-61.5	20.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**1,174.2**	**1,176.8**	**2.6**

Авлага дансны үлдэгдэл 5.5 сая төгрөг ба нийгмийн даатгалын шийтгэлийн авлага 1.0 сая төгрөг, татаас санхүүжилтийн авлага 4.4 сая төгрөг байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 45.7 сая төгрөг болж 6.1 сая төгрөгөөр өссөн нь бусад хангамжийн материалын нөөц өссөнтэй холбоотой байна.

Биет хөрөнгийн дүн 1,072.4 сая төгрөг болж 5.3 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант хугацаанд байгуулсан элэгдлийн дүн, 0 үлдэгдэлтэй хөрөнгийг данснаас хассантай холбоотой байна.

Дансны өглөг дансанд 49.4 сая төгрөгийн үлдэгдэлгүй байгаа нь 2016 онд үүссэн халаалтын зардлын өглөгийг барагдуулаагүй, тухайн онд батлагдсан төсвөөс барагдуулах боломжгүйтэй он дамжсан өр төлбөр байна.

Засгийн газрын оролцоо данс 655.3 сая төгрөг, хуримтлагдсан үр дүн -61.5 сая төгрөг, Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл 533.6 сая төгрөг байна.

Тус байгууллагын 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 578.8 сая төгрөг нийт зардал 558.6 сая төгрөг тайлант үеийн үр дүн 20.2 сая төгрөг байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайланд тайлант хугацааны үр дүн 20.1 сая төгрөгөөр нөлөөлж нийт цэвэр өмчийн дүн 1,127.4 сая төгрөг байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны төсвийн төслийг 450.0 сая төгрөгөөр тооцон төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлсэн байна. Тайлант онд 448.1 сая төгрөгөөр анх баталж, 25.0 сая төгрөгөөр төсвийн тодотгол хийж 473.1 сая төгрөгийн төсөв баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2021 онд 473.1 сая төгрөг батлагдсанаас 462.1 сая төгрөгийн урсгал санхүүжилт авч, 2.1 сая төгрөгийн түрээсийн орлого орж нийт 473.1 сая төгрөгийн санхүүжих эх үүсвэрээс 464.2 сая төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулж 9.5 сая төгрөг хэмнэж орон нутгийн төсөвт татан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар нийт 23.6 сая төгрөг хүлээн авснаас 4.7 сая төгрөг өмнөх оны татаас санхүүжилтийн авлага, үндсэн үйл ажиллагааны орлого 11.3 сая төгрөг, засаг даргын нөөц сангаас 7.6 сая төгрөгийг тус тус хүлээн авч байгаль хамгаалах зардал, болон бусад үйл ажиллагаанд 19.2 сая төгрөгийг зориулалтын дагуу зарцуулж 4.4 сая төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд тусгагдаагүй онцлог үйл ажиллагааг харуулбал. Үүнд: Корона вирус-2019 цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэхэд байгууллагын тасралтгүй үйл ажиллагааг хангах, орон нутагт малын гоц халдварт өвчинтэй тэмцэх гэх мэт үйл ажиллагаа нь онцлог асуудал байна.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл болох гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайлан, худалдан авах ажиллагааны тайлан нь санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлангийн гол нөлөө бүхий асуудал нь Засгийн Газраас баримталсан төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээг хэрэгжүүлж 9.5 сая төгрөгийн хэмнэлт гаргасан явдал байна. Үүнд: Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөрөөс 4.7 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 4.2 сая төгрөгийг тус тус хэмнэсэн байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан.

Байгууллагын 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн нийцлийн асуудлыг авч үзсэн бөгөөд аудитын санал дүгнэлтэд хамруулан үзээгүй болно.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг

тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн нийцлийг авч үзэхэд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээлбэл зохих 778.3 сая төгрөгийн 65 мэдээллээс 596.9 сая төгрөгийн 51 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн мэдээлж 53.5 сая төгрөгийн 4 мэдээлэл байршуулаагүй, 127.9 сая төгрөгийн 10 мэдээлэл хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн зарим хуулийн нийцлийн Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай"-ын хэрэгжилтийг хянан үзлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 2 зөвлөмж өгснийг аудитаар дахин хянахад хэрэгжсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байгууллага нь 2017 онд нэгдсэн халаалтад холбогдож халаалтын зардал нэмэгдсэнээс халаалтын өр үүсэж 2021 оны байдлаар 49.2 сая төгрөгийн тооцооны өрийн үлдэгдэлтэй байгааг төсвийн төсөлд тусган санхүүжүүлж барагдуулах арга хэмжээ авч ажилласан байдлыг анхаарч үзэх нь зүйтэй.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 107.2 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 3.5 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага, 103.7 сая төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн болно.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой алдаа илрээгүй болно.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

4.3 Албан шаардлага

Нормын хувцсанд 1.0 сая төгрөг, тавилга худалдан авахад 2.5 сая төгрөг зарцуулсан нь Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын 1.4. /энэ тогтоол батлагдахаас өмнө Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу зарлагдсанаас бусад автомашин, албан конторын тавилга, албаны болон ажлын дүрэмт хувцас, амралт, алжаал тайлах, фитнесийн тоног төхөөрөмж, хэрэглэлийн худалдан авалтыг зохион байгуулахгүй байх/ заалттай нийцэхгүй байна.

Иймд Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын дагуу албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэсэн болно.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлага, Өр төлбөртэй холбоотой асуудал

1.1. *<u>Илрүүлэлт:</u>* Санхүүгийн тайланд халаалтын тооцооны 49.2 сая төгрөгийн өр төлбөр, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн тооцооны 1.0 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

1.2. *<u>Өгсөн зөвлөмж</u>:* Өр төлбөр, авлагын тооцоог бараглуулж, өр төлбөр барагдуулах талаар тодорхой арга хэмжээ авч, дээд шатны төсвийн захирагчид хандан шийдвэрлүүлж өр төлбөргүй ажиллах.

2. Шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой

2.1. Илрүүлэлт: Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн нийцлийг авч үзэхэд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээлбэл зохих 778.3 сая төгрөгийн 65 мэдээллээс 596.9 сая төгрөгийн 51 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн мэдээлж 53.5 сая төгрөгийн 4 мэдээлэл байршуулаагүй, 127.9 сая төгрөгийн 10 мэдээлэл хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна

2.2. Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4."*Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ*"-д заасан мэдээллийг тухай бүр нэгдсэн системд мэдээлж байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 8 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Бүрэнтогтох сумын Засаг даргын Тамгын газар	3	107.2					1	3.5	2	103.7